

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10CoCsp/46/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120243783
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:6120243783.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlaticy Javorovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobkyne: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpenej splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, proti žalovanému: A. B., nar. X. apríla XXXX, trvale bytom C., D. E. XXX/XX, zastúpenému splnomocnenkyňou: JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, IČO: 47 445 092, o zaplatenie 1.177,92 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 20. apríla 2021 č. k. 21Csp/32/2020-100, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho zamietajúcej časti veci samej (II. výrok rozsudku) a v časti o trovách konania (III. výrok rozsudku) p o t v r d z u j e.
- II. Žalovaný má proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 572,10 eur s úrokmi z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 8,90 eur od 16.06.2019 do 15.07.2019, zo sumy 34,50 eur od 16.07.2019 do 15.08.2019, zo sumy 60,10 eur od 16.08.2019 do 15.09.2019, zo sumy 85,70 eur od 16.09.2019 do 15.10.2019, zo sumy 111,30 eur od 16.10.2019 do 15.11.2019, zo sumy 136,90 eur od 16.11.2019 do 15.12.2019, zo sumy 162,50 eur od 16.12.2019 do 15.01.2020, zo sumy 188,10 eur od 16.01.2020 do 15.02.2020, zo sumy 213,70 eur od 16.02.2020 do 15.03.2020, zo sumy 239,30 eur od 16.03.2020 do 15.04.2020, zo sumy 264,90 eur od 16.04.2020 do 15.05.2020, zo sumy 290,50 eur od 16.05.2020 do 15.06.2020, zo sumy 316,10 eur od 16.06.2020 do 15.07.2020, zo sumy 341,70 eur od 16.07.2020 do 15.08.2020, zo sumy 367,30 eur od 16.08.2020 do 15.09.2020, zo sumy 392,90 eur od 16.09.2020 do 15.10.2020, zo sumy 418,50 eur od 16.10.2020 do 15.11.2020, zo sumy 444,10 eur od 16.11.2020 do 15.12.2020, zo sumy 469,70 eur od 16.12.2020 do 15.01.2021, zo sumy 495,30 eur od 16.01.2021 do 15.02.2021, zo sumy 520,90 eur od 16.02.2021 do 15.03.2021, zo sumy 546,50 eur od 16.03.2021 do 15.04.2021, zo sumy 572,10 eur od 16.04.2021 do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku; II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol; a rozhodol, že III. žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 40 ods. 1, § 52 ods. 1 a 4, § 53 ods. 9, § 101, § 565 O.z. (zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov); § 497 Obch.z. (zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy); § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d), § 7 ods. 1, § 9 ods. 1, § 11 ods. 2 ZoSÚ (zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy).

Vecne dôvodil, že žalobkyňa sa žalobou doručenu súdu dňa 19.2.2020 domáhala voči žalovanému zaplata sumy 1.177,92 s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.160,83 eur od 1.6.2019 do zaplata a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnila tým, že ako veriteľ uzatvorila so žalovaným ako dlžníkom - spotrebiteľom dňa 15.11.2017 Úverovú zmluvu č. 4711022642 (ďalej len „úverová zmluva“), ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „ÚZP“). Predmetom úverovej zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 1300 eur zo strany žalobkyne a záväzok žalovaného peňažné prostriedky vrátiť v 84 pravidelných mesačných splátkach po 25,60 eur. Žalovaný sa dostal do omeškania s plnením zmluvných povinností, keď úver riadne a včas nesplácal a napriek opakovaným upozorneniam dlžné splátky nedoplatil. Na základe tejto skutočnosti žalobkyňa v zmysle Hlavy Obchodných podmienok s názvom Ukončenie zmluvy dňa 16.5.2019 pristúpila k zosplateniu budúcich splátok úveru a vyzvala žalovaného k splateniu celého zostatku úveru a dlžných splátok. Žalobkyňa poskytla žalovanému lehotu 15 dní na splnenie povinností a táto lehota na plnenie uplynula žalovanému dňa 31.5.2019. Žalovaný v lehote na plnenie dlžnú sumu neuhradil, preto si žalobkyňa okrem dlžnej sumy uplatňuje v žalobe aj zákonné úroky z omeškania vo výške 5 % ročne, keď základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t.j. ku dňu 1.6.2019 je navýšená o 5 percentuálnych bodov. Pred podaním žaloby vyzvala žalobkyňa listom z 11.12.2019 žalovaného k zaplateniu aktuálne dlžnej sumy s upozornením, že ak v stanovenej lehote dlžnú sumu neuhradí, bude vo veci podaná žaloba. Žalobkyňa odkázala na prílohu, v ktorej je uvedený prehľad splátok a úhrad (splátkový kalendár). Žalovaný ku dňu podania žaloby celkovo uhradil sumu 377,32 eur. Ako vyplýva z prehľadu splátok a úhrad, žalobkyňa eviduje voči žalovanému dlh vo výške 1.177,92 eur, ktorý pozostáva z úroku vo výške 17,09 eur za 12.-15. splátku, zo zosplatennej istiny vo výške 1.160,83 eur, ktorá suma predstavuje len istinu splátok po zosplatení za 16.-84. splátku.

Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní vyhovel žalobe vydaním platobného rozkazu. Proti platobnému rozkazu podal žalovaný odpor v ktorom uviedol, že žalobkyňa neuviedla, akým spôsobom bola overená bonita klienta s poukazom na § 7 ods. 1 a § 11 ods. 2 ZoSÚ. Vzhľadom na to, že ide o spotrebiteľský právny vzťah, žalobkyňa by postupovala v súlade so zákonom, ak by najskôr vyzvala žalovaného na úhradu omeškaných splátok a zároveň ho upozornila, že ak v stanovenej lehote neuhradí omeškané splátky, pristúpi k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, čo vyplýva z § 53 ods. 9 O.z.. Žalobkyňa mohla následne až po uplynutí 15 dní od doručenia výzvy v zmysle § 53 ods. 9 O.z. vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Uvedený právny názor o neplatnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru potvrdzuje Rozsudok Krajského súdu Žilina z 26.4.2018 sp. zn. 10Co/84/2018. Žalobkyňa sa odvoláva na ustanovenie Hlavy 6 Obchodných podmienok s názvom Ukončenie zmluvy, v zmysle ktorého bola oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Súd SR v spotrebiteľských sporoch už viackrát potvrdil, že súčasťou zmluvy môže byť len dokument, s ktorým bol spotrebiteľ vopred oboznámený a dokument na ktorom je podpis spotrebiteľa. Z uvedeného dôvodu sa žalobkyňa nemôže odvolávať na Hlavu 6 Obchodných podmienok s názvom Ukončenie zmluvy, s ktorými nebol žalovaný oboznámený pred podpisom zmluvy. Uvedené potvrdil napr. Krajský súd Košice vo svojom rozhodnutí zo dňa 10.2.2015 sp. zn. 6Co/396/2014. Žalovaný ako spotrebiteľ bol síce v zmluve o úvere poučený o svojej povinnosti splatiť celý čerpaný úver za splnenia dohodnutých podmienok (najmä v prípade porušenia zmluvných povinností), samotná dohoda o práve veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru je len súčasťou úverových zmluvných podmienok žalobkyne, ktoré však nie sú podpísané zmluvnými stranami a teda netvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Keďže žalobkyňa nepostupovala pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 O.z., žalobkyňa nie je oprávnená požadovať jednorazové splatenie dlhu. Žalobkyňa nemá nárok na neuhradené splátky, ktorých zročnosť nastala od 1. splátky po splátku zročnú bezprostredne tri roky späť od doručenia žalobného návrhu, tieto splátky pokiaľ neboli uhradené sú premlčané a zároveň žalobkyňa nemá nárok na splátky, ktorých zročnosť nastala po podaní žaloby, keďže v tejto časti bola žaloba podaná predčasne.

Žalobkyňa v replike uviedla, že nesúhlasí s tým, že ako veriteľ riadne neposúdila schopnosť spotrebiteľa (žalovaného) splácať spotrebiteľský úver v zmysle ust. § 7 ZoSÚ. Žalobkyňa si preveruje bonitu každého klienta s odbornou starostlivosťou, a to takým spôsobom, že neposkytuje úvery osobám, ktoré nemajú v evidencii obyvateľstva uvedený trvalý pobyt, ďalej osobám pracujúcim na dohodu o pracovnej činnosti, osobám pracujúcim na dohodu o vykonaní práce, nezamestnaným osobám, osobám poberajúcim sociálne dávky či dávky v hmotnej núdzi, ako ani klientom s trvalým zdrojom príjmu, pokiaľ je tento príjem nižší ako 210 eur, ako ani klientom evidovaným v databáze SOLUS-neplatiči. Žalovaný uviedol pri uzatváraní úverovej zmluvy, že býva v podnájme, nemá žiadne deti, je rozvedený, zdroj príjmu dôchodca, pričom svoj príjem preukázal potvrdením o výške príjmu, čistý príjem/dôchodok 479 eur. Žalovaný poskytol všetky potrebné údaje pri spisovaní úverovej zmluvy a svojím podpisom

potvrdil ich správnosť a pravdivosť. Každá úverová zmluva je pri uzatváraní hodnotená individuálne, na základe všetkých údajov a informácií a musí prejsť schvaľovacím procesom. Žalobkyňa mala za to, že žalovaný bude schopný splácať predmetný úver za dohodnutých podmienok. Pokiaľ by sa bral do úvahy len jeho príjem, žalobkyňa by predmetný úver neposkytla. Súčasťou každej úverovej zmluvy sú aj úverové podmienky ako neoddeliteľná súčasť zmluvného vzťahu a v samom úvode v Hlave 2. Uzatvorenie úverovej zmluvy týchto úverových podmienok svojim podpisom zmluvy žalovaný prehlasuje, že ak uvedie zdroj príjmu zamestnanec, prehlasuje, že pracovný pomer je uzatvorený na neurčitý čas, minimálne po dobu trvania zmluvného vzťahu s veriteľom, nie je v skúšobnej dobe, ako aj to, že pracovný pomer trvá, nebol vypovedaný a ani iným spôsobom nekončí. Žalobkyňa má za to, že skúmala bonitu žalovaného s odbornou starostlivosťou. Poukázala na rozsudok Okresného súdu Prievidza z 28.5.2020 sp. zn. 12Csp/17/2020. Riadne dodržala a striktnie postupovala v zmysle ust. § 53 ods. 9 O.z., žalovaný bol niekoľkokrát upozorňovaný na vzniknutý dlh aj na porušenie platobnej disciplíny, či už písomnou formou, alebo zasielaním textových správ na mobilný telefón, ktorý je uvedený v predmetnej úverovej zmluve. Pokiaľ by žalobkyňa aj akceptovala právne posúdenie súdu o tzv. neplatnom zosplatnení, tak je potrebné uviesť, že nič sa nemení na skutočnosti, že žalovaný je v omeškaní s úhradou splatných splátok. Mesačná splátka bola dojednaná vo výške 25,60 eur splatná vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca. Žalovaný uhradil splátky v sume 451,90 eur (t. j. 17. splátok a časť 18. splátky), a teda je v omeškaní s úhradou 18. splátky. Žalobkyňa predložila súdu výzvu z 31.3.2019, ktorú mu adresovala a upozornila ho na možnosť zosplatnenia budúcich splátok. Strata výhody splátok je dohodnutá v úverovej zmluve a pred samotným zosplatnením bol žalovaný na túto možnosť upozornený. Dala do pozornosti uznesenie Najvyššieho súdu SR z 30.7.2019 sp. zn. 6Cdo 113/2018. Podstatné náležitosti zmluvy boli dohodnuté v zmysle právnej úpravy účinnej v čase prijatia zmluvy a preto nie je možné zmluvu považovať za bezúročnú a bez poplatkov.

Žalovaný v duplike uviedol, že v úverovej správe, ktorou žalobkyňa posudzovala bonitu žalovaného je uvedený aj zoznam zmlúv, ktoré žalobkyňa so žalovaným uzavrela pred podpisom zmluvy o úvere z 15.11.2017. Pri zmluve č. 46071105368 z 13.7.2016 je uvedené predčasne ukončená zmluva a pri zmluve 6704026054 z 5.4.2017 a tiež pri zmluve č. 4707009904 zo 7.7.2017 je uvedené zosplatnená. Už uvedené preukazuje, že zo strany žalovaného nebola dodržiavaná platobná disciplína pri predchádzajúcich zmluvách, napriek tomu po necelých 4 mesiacoch žalobkyňa opätovne dňa 15.11.2017 poskytla žalovanému ďalší úver, aj keď pri predchádzajúcich úveroch už bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru. Ak žalobkyňa poskytla žalovanému dňa 15.11.2017 ako dôchodcovi ďalší úver, napriek tomu, že dňa 15.11.2017 bol žalovaný už v omeškaní s platením predchádzajúcich úverových zmlúv, čo preukazuje úverová správa, jednoznačne žalobkyňa neposudzovala s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Voči žalovanému sú vedené súdne konania na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 12Csp/10/2020, na OS Banská Bystrica pod sp. zn. 28Up/1656/2020, kde sa žalobkyňa domáha pohľadávok z predchádzajúcich úverových zmlúv. Žalovaný poukázal na článok 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a zrušení smernice rady 87/102/EHS, rozsudok Súdneho dvora z 27.3.2014, LCL Le Crédit Lionnais proti Fasihovi Kalhanovi C-565/12. ZoSÚ vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Ak by pre splnenie zákonných podmienok uvedených v § 7 ods. 1 ZoSÚ „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ postačovalo len uvedenie výšky príjmov a výdavkoch spotrebiteľa bez ich náležitého preukázania a vyhodnotenia, nedošlo by k naplneniu účelu tohto ustanovenia, ktorým je predchádzanie vzniku spotrebiteľskej insolventnosti. Veriteľ je v zmysle ustanovení § 7 a § 11 ZoSÚ pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napríklad predpokladaný príjem z prejednania dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o získanie 100% istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napríklad možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobo ochorie a pod. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnuté ďalej overovať. Veriteľovi patrí právo na predčasné zosplatnenie úveru do tej najbližšej splátky úveru, ktorá nasleduje po uplynutí troch mesiacov

od omeškania s úhradou prvej omeškanej splátky za predpokladu, že je zároveň dlžník upozornený v lehote § 53 ods. 9 O.z. na existenciu dlhu a na možnosť predčasného zosplatnenia úveru. Žalobkyňa sa odvoláva na výzvu v zmysle § 53 O.z. z 31.03.2019, táto výzva nebola súčasťou žalobného návrhu a napriek tomu, že vo svojom podaní žalobkyňa uvádza, že predkladá výzvu z 31.3.2019, ako príloha posledného podania bola právnenému zástupcovi žalovaného zaslaná Predžalobná výzva na zaplatenie dlhu a oznámenie o prevzatí právneho zastúpenia z 11.12.2019. Žalobkyňa teda nepreukázala splnenie podmienok v zmysle § 565 a § 53 ods. 9 O.z., nakoľko k dnešnému dňu nepredložila výzvu v zmysle § 53 ods. 9 O.z. zo dňa 31.3.2019, napriek tomu, že sa na ňu odvoláva. Žalovaný uhradil splátky v sume 451,90 eur (t. j. 17. splátok a časť 18. splátky), žalovaný bol v omeškaní s v poradí 18. splátkou, čo uvádza vo svojom vyjadrení aj samotná žalobkyňa. Súčasťou zmluvy o úvere je aj splátkový kalendár, z ktorého je preukázané, že zročnosť v poradí 18. mesačnej splátky nastala dňa 15.6.2019. Aby teda žalobkyňa postupovala v súlade s dikciou ustanovení § 53 ods. 9 a § 565 O.z., výzvu v zmysle § 53 ods. 9 O.z. by zaslala žalovanému najskôr dňa 16.9.2019, v ktorej by ho upozornila, že je v omeškaní s v poradí 18. splátkou zročnou dňa 15.6.2019 viac ako 3 mesiace, a ak nedôjde k úhrade omeškaných splátok v lehote 15 dní pristúpi k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. Keďže v danom prípade by 15 dňová lehota na dobrovoľné uhradenie omeškaných splátok uplynula začiatkom októbra 2019, žalobkyňa mala od uplynutia lehoty na dobrovoľné plnenie na úhradu omeškaných splátok do 15.10.2020 vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Ustanovenie § 53 ods. 9 a § 565 O.z. sú podľa názoru žalovaného kogentnej povahy, akékoľvek obchádzanie týchto zákonných ustanovení, je potrebné považovať za neplatné v zmysle § 54 ods. 1 O.z.. Ku dňu podpisu úverovej zmluvy dňa 15.11.2017 mal žalovaný neuhradené záväzky Home Credit Slovakia a.s. - revolvingový úver na kreditnej karte č. 5612012179, Home Credit Slovakia a.s. - úverová zmluva zo dňa 5.4.2017 č. 67040260545000 (súdne konanie vedené na OS Trnava pod sp. zn. 27Csp/54/2020), Home Credit Slovakia a.s. - úverová zmluva zo dňa 7.7.2017 č. 47070099045000 (súdne konanie vedené na OS Trnava pod sp. zn. 12Csp/10/2020), Všeobecná úverová banka, a.s. - pôžičková karta QUATRO č. 49560236, Všeobecná úverová banka, a.s. - pôžičková karta č. 42327319.

Súd prvej inštancie vychádzal zo zisteného skutkového stavu veci, podľa ktorého žalobkyňa a žalovaný uzavreli dňa 15.11.2017 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 4711022642, v ktorej sa žalobkyňa zaviazala poskytnúť žalovanému bezúčelový úver vo výške 1.300 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v 84 mesačných splátkach po 25,60 eur, prvá splátka bola splatná dňa 18.1.2018, RPMN bola uvedená vo výške 16,9 %, priemerná RPMN 14,87 %, ročná úroková sadzba 15,74 %, termín konečnej splatnosti dňa 15.12.2024, celková čiastka splatná spotrebiteľom 2.150,40 eur. Uvedené skutočnosti mal súd preukázané zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 4711022642 z 15.11.2017 a zároveň neboli v konaní sporné. Z uvedenej zmluvy mal súd ďalej preukázané, že žalovaný ako klient do zmluvy uviedol, že je rozvedený, nemá vyživovaciu povinnosť, býva v podnájme, je dôchodca, dôchodok má vo výške 479 eur, pravdivosť ktorých údajov potvrdil svojim podpisom na prvej strane a zároveň ním potvrdil aj pravdivosť vyhlásenia, že disponuje dostatočnými finančnými zdrojmi na uhradenie všetkých svojich záväzkov, vrátane záväzkov z uvedených úverových zmlúv a že považuje svoju finančnú situáciu za primeranú svojim záväzkom. Zo zmluvy ďalej vyplýva, že neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy sú úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., s kódom ISH217 a žalovaný ako klient týmto svojim podpisom potvrdzuje, že uvedené podmienky prevzal, je s nimi oboznámený, sú mu zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť nimi viazaný. V Hlave 6 § 2 písm. a) Úverových zmluvných podmienok s kódom ISH217 je uvedené, že v prípade, že ste sa oneskorili s platením aspoň troch splátok alebo ste sa oneskoril s platením jednej splátky dlhšie ako tri mesiace nám musíte celý čerpaný úver na požiadanie splatiť (tzv. zosplatnenie úveru). Podľa úverovej správy zmluva žalovaného č. 6704026054 bola zosplatnená dňa 5.4.2017, zmluva žalovaného č. 4707009904 bola dňa 7.7.2017 zosplatnená.

V konaní bolo ďalej nesporné, že žalobkyňa poskytla žalovanému úver vo výške 1.300 eur, ktorý žalovaný čerpal dňa 5.12.2017, čo vyplynulo z Výpisu čerpania, splátok a úhrad. Z tohto výpisu ďalej vyplýva, že žalovaný nezaplatil splátky splatné v júli 2018, decembri 2018 a januári 2019, splátku splatnú vo februári 2019 zaplatil dňa 20.3.2019 v sume 4,79 eur, splátku splatnú v marci 2019 zaplatil dňa 24.4.2019 v sume 9,57 eur, splátku splatnú v apríli 2019 nezaplatil vôbec. V máji, júni, auguste, septembri, októbri a novembri 2019 žalovaný zaplatil ešte po 13,56 eur mesačne. V konaní bolo taktiež nesporné, že žalovaný zaplatil žalobcovi sumu 451,90 eur, t. j. 17 splátok a časť 18. splátky.

Žalobkyňa výzvou z 31.3.2019 vyzvala žalovaného na zaplatenie dlžnej čiastky vo výške 113,01 eur a zároveň žalovaného upozornila, že v prípade ďalšieho omeškania bude po splnení podmienok podľa § 53 ods. 8 O.z. oprávnená požadovať okamžité splatenie celého úveru. Podľa podacieho hárku žalobkyňa podala zásielku na poštovú prepravu dňa 2.4.2019.

Žalobkyňa výzvou zo 16.5.2019 vyzvala žalovaného na zaplatenie celého úveru vo výške 1.324,28 eur do 15 dní od spísania tejto výzvy z dôvodu omeškania s úhradou záväzkov vyplývajúcich z úveru č. 4711022642. Podľa podacieho hárku žalobkyňa podala zásielku na poštovú prepravu dňa 20.5.2019.

Právny zástupca žalobkyne dňa 11.12.2019 vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej čiastky 1.277,01 eur do 7 dní od odoslania výzvy, ktorá bola podaná na poštovú prepravu dňa 12.12.2019.

Súd predmetnú zmluvu o úvere súd posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú, nakoľko žalobkyňa ako právnická osoba konala pri uzatváraní a plnení zmluvy v rámci predmetu svojho podnikania a žalovaný ako spotrebiteľ takto nekonal. Právny vzťah medzi účastníkmi založený predmetnou úverovou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 2 písm. d/ ZoSÚ a je preto nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obch.z. (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru, t. j. § 52 a nasl. O.z. a ZoSÚ.

Žalovaný v konaní namietal, že žalobkyňa pred uzavretím zmluvy o úvere neoverila jeho schopnosť splácať spotrebiteľský úver s poukazom na § 7 ods. 1 a § 11 ods. 2 ZoSÚ.

Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 4711022642 z 15.11.2017 súd zistil, že žalovaný ako klient do zmluvy uviedol, že je rozvedený, nemá vyživovaciu povinnosť, býva v podnájme, je dôchodca, dôchodok má vo výške 479 eur a pravdivosť týchto údajov potvrdil svojim podpisom na prvej strane zmluvy a zároveň ním potvrdil aj pravdivosť vyhlásenia, že disponuje dostatočnými finančnými zdrojmi na uhradenie všetkých svojich záväzkov, vrátane záväzkov z uvedených úverových zmlúv a že považuje svoju finančnú situáciu za priemernú svojím záväzkom. Podľa úverovej správy boli dve zmluvy žalovaného zosplatené dňa 5.4.2017 a dňa 7.7.2017, avšak nie je z nej zrejmé, z akého dôvodu. Z úverovej zmluvy (ani iných listinných dôkazov) však nevyplýva, že žalobkyňa skúmala aj výdavky žalovaného. Podľa čestného prehlásenia žalovaného boli jeho výdavky vo výške 528 eur mesačne, z toho podľa názoru súdu boli nevyhnutné výdavky v sume 412,50 eur (nájomné 300 eur, električka 37 eur, digi 14,50 eur, smeti 3 eur, telefón 20 eur, lieky 38 eur) + strava tam neuvedená minimálne v sume 100 eur mesačne, teda výdavky by zrejme prevyšovali príjem žalovaného z dôchodku vo výške 479 eur, ktorú skutočnosť žalobkyňa neposúdila s odbornou starostlivosťou a uspokojila sa len s vyhlásením žalovaného v zmluve (navyše predtlačným), že žalovaný považuje svoju finančnú situáciu za priemernú svojím záväzkom a že disponuje dostatočnými finančnými zdrojmi na uhradenie všetkých svojich záväzkov, vrátane záväzku z uvedenej úverovej zmluvy.

Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že nakoľko žalobca nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, nebol oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

Žalovaný ďalej tvrdil, že možnosť vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru nebola zmluvne dohodnutá, dohoda o práve veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru je len súčasťou úverových zmluvných podmienok, ktoré nie sú popísané zmluvnými stranami a teda netvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy.

Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 4711022642 z 15.11.2017 súd zistil, v predposlednom odseku je uvedené, že neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy sú úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., s kódom ISH217 a žalovaný ako klient týmto svojim podpisom potvrdzuje, že uvedené podmienky prevzal, je s nimi oboznámený, sú mu zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť nimi viazaný. V Úverových zmluvných podmienkach kód ISH217 v Hlave 6 § 2 písm. a) je uvedené, že v prípade, že ste sa oneskorili s platením aspoň troch splátok alebo ste sa oneskoril s platením jednej splátky dlhšie ako tri mesiace nám musíte celý čerpaný úver na požiadanie splatiť (tzv. zosplatenie úveru).

Súdna prax (napr. Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 30.11.2011 sp. zn. 2 Cdo 245/2010) v týchto prípadoch zaujíma pomerne konštantné stanovisko, podľa ktorého ak nie sú obchodné podmienky podpísané, dojednania, ktoré sú v nich obsiahnuté - ak im zákon povinne ukladá písomnú formu - sú pre absenciu tejto predpísanej formy neplatné.

Súd poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach z 10.2.2015 sp. zn. 6Co/396/2014 v ktorom uviedol, že: „Obchodný zákonník v ust. § 273 ods. 1 uvádza, že časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky (ďalej len „VOP“), vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe alebo k návrhu priložené. Úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku však podobné ustanovenie ako v § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka neobsahuje, okrem ust. § 788 ods. 3 Občianskeho zákonníka v prípade poisťnej zmluvy. Časť zmluvy, uzavretá podľa Občianskeho zákonníka, preto (okrem poisťnej zmluvy) nemôže byť určená púhym odkazom na VOP. Rovnako tento záver platí aj o zmluve spotrebiteľskej, ktorá je svojou povahou zmluvou občianskoprávnou. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že v ostatných prípadoch zmlúv uzavretých podľa Občianskeho zákonníka (vrátane spotrebiteľskej zmluvy) je vylúčené, aby sa všeobecné zmluvné podmienky bez ďalšieho stali

súčasťou zmluvy. Z toho preto plynie, že v prípade, pokiaľ zmluvné strany sa dohodnú na tom, že pre daný zmluvný vzťah sa budú aplikovať dojednania obsiahnuté vo VOP, tieto sa nemôžu bez ich podpísania zmluvnými stranami stať súčasťou zmluvy, preto pre dodržanie podmienky písomnej formy zmluvy je nutné, aby takéto VOP boli účastníkmi zmluvného vzťahu podpísané.“

Z Úverových zmluvných podmienok s kódom ISH217 vyplýva, že tieto nie sú fyzicky spojené so samotnou Zmluvou o spotrebiteľskom úvere a nie sú na žiadnej strane podpísané žalovaným na rozdiel od samotnej úverovej zmluvy, ktorá je podpísaná žalovaným na každej strane, preto súd dospel k záveru, že dojednanie v Hlave 6 § 2 písm. a/ o predčasnom zosplatnení úveru je pre nedodržanie písomnej formy s poukazom na § 9 ods. 1 ZoSÚ, § 40 ods. 1 O.z. neplatné, z ktorého dôvodu žalobkyňa nebola oprávnená vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru.

Žalovaný ďalej tvrdil, že žalobca nedodržiaval podmienky podľa § 53 ods. 9 ZoSÚ, ktorým tvrdením sa súd už ďalej nezaoberal z dôvodov vyššie uvedených.

V konaní bolo preukázané, že žalovaný čerpal úver vo výške 1.300 eur, do dňa podania žaloby zaplatil žalobkyni sumu 451,90 eur, t. j. 17 splátok a časť 18. splátky splatnej dňa 15.5.2019 vo výške 16,70 eur, pričom zvyšnú časť 18. splátky vo výške 8,90 eur a splátky 19. až 40. splatné ku dňu rozhodnutia súdu žalovaný nezaplatil, preto súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni nezaplatené splátky splatné ku dňu rozhodnutia súdu vo výške 572,10 eur (splátky č. 19 až 40, t. j. 22 splátok x 25,60 eur + časť splátky č. 18 vo výške 8,90 eur) a vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol, nakoľko splátky č. 41 až 84 nie sú ešte splatné.

K tvrdeniu žalovaného, že žalobkyňa nemá nárok na neuhradené splátky, ktorých zročnosť nastala od 1. splátky po splátku zročnú bezprostredne tri roky spätne od doručenia žalobného návrhu a tieto splátky pokiaľ neboli uhradené sú premlčané súd uvádza, že v prípade splácania úveru v splátkach plynie premlčacia doba samostatne pre každú splátku, teda plynie od neuhradenia tej ktorej splátky a nakoľko v konaní nebolo sporné, že žalovaný sa dostal do omeškania so splátkou č. 18 splatnou dňa 15.5.2019 ako aj nasledujúcimi splátkami a žaloba bola súdu doručená 19.2.2020, dospel súd k záveru, že žaloba bola podaná včas v rámci trojročnej premlčacej doby a námietka premlčania vznesená žalovaným tak nie je dôvodná.

Žalobkyňa žiadala priznať úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.160,83 eur od 1.6.2019 do zaplataenia. Súd mal za preukázané, že žalovaný sa dostal do omeškania so zaplataením splátok č. 18 až 40, preto súd žalobkyni priznal úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti jednotlivých splátok, teda zo sumy 8,90 eur od 16.06.2019 do 15.07.2019, zo sumy 34,50 eur od 16.07.2019 do 15.08.2019, zo sumy 60,10 eur od 16.08.2019 do 15.09.2019, zo sumy 85,70 eur od 16.09.2019 do 15.10.2019, zo sumy 111,30 eur od 16.10.2019 do 15.11.2019, zo sumy 136,90 eur od 16.11.2019 do 15.12.2019, zo sumy 162,50 eur od 16.12.2019 do 15.01.2020, zo sumy 188,10 eur od 16.01.2020 do 15.02.2020, zo sumy 213,70 eur od 16.02.2020 do 15.03.2020, zo sumy 239,30 eur od 16.03.2020 do 15.04.2020, zo sumy 264,90 eur od 16.04.2020 do 15.05.2020, zo sumy 290,50 eur od 16.05.2020 do 15.06.2020, zo sumy 316,10 eur od 16.06.2020 do 15.07.2020, zo sumy 341,70 eur od 16.07.2020 do 15.08.2020, zo sumy 367,30 eur od 16.08.2020 do 15.09.2020, zo sumy 392,90 eur od 16.09.2020 do 15.10.2020, zo sumy 418,50 eur od 16.10.2020 do 15.11.2020, zo sumy 444,10 eur od 16.11.2020 do 15.12.2020, zo sumy 469,70 eur od 16.12.2020 do 15.01.2021, zo sumy 495,30 eur od 16.01.2021 do 15.02.2021, zo sumy 520,90 eur od 16.02.2021 do 15.03.2021, zo sumy 546,50 eur od 16.03.2021 do 15.04.2021, zo sumy 572,10 eur od 16.04.2021 do zaplataenia a vo zvyšnej časti úroku z omeškania súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

V časti o trovách konania svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 CSP a tým, že žalobkyni bola zo sumy 1.177,92 eur priznaná suma 572,10 eur a vo zvyšnej časti bola žaloba zamietnutá, z čoho vyplýva hrubý úspech žalobkyne 49 % a hrubý úspech žalovaného 51 %, teda obe strany mali úspech takmer v rovnakej časti, preto súd rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá nárok sa náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku v rozsahu jeho výrokov II. a III., teda v zamietajúcej časti veci samej a v časti trov konania, podala včas odvolanie žalobkyňa, s návrhom na jeho zrušenie v napadnutej časti a vrátenie veci súdu prvej inštancie v zrušenom rozsahu na ďalšie konanie, alternatívne navrhla zmenu vyhovením žalobe aj v takto napadnutej časti. Uviedla, odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Vecne dôvodila, že nesúhlasí s tým, že ako veriteľ riadne neposúdila schopnosť spotrebiteľa (žalovaného) splácať spotrebiteľský úver v zmysle ust. § 7 ZoSÚ. Preveruje si bonitu každého klienta s odbornou starostlivosťou, a to takým spôsobom, že neposkytuje úvery osobám, ktoré nemajú v evidencii obyvateľstva uvedený trvalý pobyt, osobám pracujúcim na dohodu o pracovnej činnosti, osobám pracujúcim na dohodu o vykonaní práce, nezamestnaným osobám, osobám poberajúcim sociálne dávky

či dávky v hmotnej núdzi, ako ani klientom s trvalým zdrojom príjmu, pokiaľ je tento príjem nižší ako 210 eur, ako ani klientom evidovaným v databáze SOLUS- neplatiči. Žalovaný uviedol pri uzatváraní úverovej zmluvy, že žije v podnájme, nemá žiadne deti, je rozvedený, zdroj príjmu dôchodca, pričom svoj príjem preukázal potvrdením o výške príjmu, čistý príjem/dôchodok 479 eur. Žalovaný poskytol všetky potrebné údaje pri spisovaní úverovej zmluvy a svojím podpisom potvrdil ich správnosť a pravdivosť. Každá úverová zmluva je pri uzatváraní hodnotená individuálne, na základe všetkých údajov a informácií a musí prejsť schvaľovacím procesom. Pri posudzovaní bonity klienta sa berie do úvahy aj čistý príjem partnera, kde je uvedený jeho mesačný príjem vo výške 426 eur. Preto mala žalobkyňa za to, že žalovaný bude schopný splácať predmetný úver za dohodnutých podmienok. Pokiaľ by sa bral do úvahy len jej príjem, žalobkyňa by predmetný úver neposkytla.

Súčasťou každej úverovej zmluvy sú aj úverové podmienky ako neoddeliteľná súčasť zmluvného vzťahu a v samom úvode v Hlave 2. Uzatvorenie úverovej zmluvy týchto úverových podmienok svojím podpisom zmluvy žalovaný prehlasuje, že ak uvedie zdroj príjmu zamestnanec, prehlasuje, že pracovný pomer je uzatvorený na neurčitý čas, minimálne po dobu trvania zmluvného vzťahu s veriteľom, nie je v skúšobnej dobe, ako aj to, že pracovný pomer trvá, nebol vypovedaný a ani iným spôsobom nekončí. Žalobkyňa má za to, že skúmala bonitu žalovaného s odbornou starostlivosťou. V tejto súvislosti poukázala na rozsudky Okresného súdu Prievidza z 28.5.2020 sp. zn. 12Csp/17/2020 a Okresného súdu Trnava z 10.5.2021 sp. zn. 27Csp/54/2020.

V súvislosti s otázkou zosplatnenia poukázala na to, že riadne dodržala a striktnie postupovala v zmysle ust. § 53 ods. 9 O.z., podľa ktorého je strata výhody splátok podmienená splnením podmienok, a to musí ísť o spotrebiteľskú zmluvu, strata výhody splátok nenastáva automaticky pre nesplnenie niektorej splátky, ale až po uplatnení práva veriteľom, veriteľ toto právo môže uplatniť najskôr po uplynutí 3-mesačnej lehoty od omeškania dlžníka zo zaplatením splátky a ak veriteľ upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva na zaplatenie celej pohľadávky. Ak sa v zmluve dohodla strata výhody splátok, má veriteľ právo požadovať od dlžníka zaplatenie celej pohľadávky, čo veriteľ môže zrealizovať ak od splatnosti nezaplatennej splátky uplynula najmenej 3 mesačná lehota. Túto lehotu zákon považuje za dostatočne dlhú, aby si dlžník zaobstaral peňažné prostriedky na zaplatenie dlhovanej sumy. Veriteľ musel notifikovať uplatnenie svojho práva aspoň v 15-dňovej lehote. Po jej uplynutí sa právo na zaplatenie celej zvyšujúcej pohľadávky stáva účinným. Ak uplynula 3-mesačná lehota nasledujúca po splatnosti splátky, môže veriteľ po uplynutí 15-dňovej lehoty vymáhať od dlžníka zaplatenie celej zvyšnej pohľadávky. Preto je žalobkyňa názoru, že žalovaný mal len jednu povinnosť a to riadne splácať splátky. Žalovaný bol niekoľkokrát upozorňovaný na vzniknutý dlh aj na porušenie platobnej disciplíny, či už písomnou formou, alebo zasielaním textových správ na mobilný telefón, ktorý je uvedený v predmetnej úverovej zmluve. Pokiaľ by žalobkyňa aj akceptovala právne posúdenie súdu o tzv. neplatnom zosplatnení, tak je potrebné uviesť, že nič sa nemení na skutočnosti, že žalovaný je v omeškaní s úhradou splatných splátok. Žalobkyňa predkladá súdu výzvu, ktorú mu adresovala a upozornila ho na možnosť zosplatnenia budúcich splátok. S ohľadom na vyššie uvedené upriamuje pozornosť na skutočnosť, že strata výhody splátok je dohodnutá v úverovej zmluve a pred samotným zosplatnením bol žalovaný na túto možnosť upozornený. Poukázala na rozsudok Okresného súdu Prievidza sp. zn. 12Csp/30/2020 z 15.6.2020, a na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 30.7.2019 sp. zn. 6Cdo 113/2018, v rámci ktorého dovolací súd pomerne jednoznačne konštatoval (ods. 16): „Preto v súvislosti s právnou otázkou, či veriteľ má po zosplatnení dlhu nárok na zmluvné úroky, dovolací súd dáva do pozornosti odvolaciemu súdu rozsudok Súdneho dvora (piatej komory) zo 7.augusta 2018 v spojených veciach C-96/16 aC-94/17, v ktorom sa uvádza, že cieľom úrokov z omeškania je sankcionovať nesplnenie svojej povinnosti dlžníkom splatiť úver v lehotách stanovených v zmluve, odradiť dlžníka od omeškania pri plnení jeho povinnosti a prípadne nahradiť veriteľovi škodu, ktorá mu vznikla z dôvodu omeškania s plnením peňažného záväzku, zatiaľ čo bežné úroky (úroky z poskytnutého úveru) majú naopak funkciu odplaty za poskytnutie peňažnej sumy zo strany veriteľa až do jej zaplatenia. Z týchto záverov tak vyplýva nielen záver o nároku na bežné úroky až do skutočného splatenia úveru, ale aj záver o možnosti kumulácie bežných úrokov a úrokov z omeškania.“ Poukázala aj na rozsudok Okresného súdu Trnava z 10.5.2021 sp. zn. 27Csp/54/2020.

Ďalej dôvodila, že prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozsudku žiadnym spôsobom nezdôvodnil v čom spočíva absencia náležitostí žalovanej úverovej zmluvy, keďže žalobkyňa ich vo svojom vyjadrení k žalobe podrobne špecifikovala a ozrejnila. Prvostupňový súd sa obmedzil výlučne na citáciu zákonných ustanovení a paragrafové vymenovanie náležitostí, ktoré považuje za absentujúce. Žiadnym spôsobom sa nevyjadril k argumentácii žalobkyne, napadnutý rozsudok je preto predčasný, nepresvedčivý, nedostatočne a neúplne odôvodnený, nespĺňajúci kritéria podľa § 220 ods. 2 CSP.

Vydaním nepreskúmateľného rozhodnutia sa účastníkovi odníma možnosť v odvolacom konaní riadne brániť svoje práva a oprávnené záujmy, nakoľko je problematické zaujímať stanoviská k nezrozumiteľnému alebo nedostatočne zdôvodnenému rozhodnutiu. (z uznesenia Krajského súdu Prešov sp. zn. 3Co/53/2016) Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. (Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 236/06). Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. V prípade, ak súd pri odôvodňovaní rozhodnutia nepostupuje uvedeným spôsobom, ktorý záväzne určuje citované ustanovenie, ide o nedostatky odôvodnenia, ktoré zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia. (z rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 28.02.2020, sp.zn. 6Co/134/2019). Žalobkyňa zotráva na svojom názore o splnení všetkých zákonných náležitostí úverovej zmluvy v zmysle ZoSÚ, ktoré prezentovala už vo svojom vyjadrení k žalobe a ku ktorému v rámci prvostupňového konania nebolo zaujaté náležité stanovisko. V predmetnej veci podľa žalobkyne došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, nakoľko súd úplne odignoroval dôkazy žalobkyne, žiadnym spôsobom sa s nimi nevysporiadal a bezdôvodne na ne neprihliadol.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne vyjadril tak, že navrhol rozsudok v napadnutej časti z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť a priznať mu právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Dôvodil, že spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje, avšak táto povinnosť nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečiť ďalšie primerané a objektívne zisťiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Veriteľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t. j. konkrétne príjmy, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, stravu, príp. nezaopatrované deti). ZoSÚ vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t. j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 ZoSÚ, t. j. „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Pri získavaní relevantných informácií pritom veriteľ musí vychádzať nielen z informácií dodaných spotrebiteľom (ktoré majú byť aj preukázané relevantnými listinami), ale aj z informácií, ktoré veriteľ získava z iných dostupných zdrojov, tak aby získal objektívny obraz o finančnej situácii spotrebiteľa. Žalobkyňa síce preverila úverovú záťažnosť v príslušnom registri, nepreverila, alebo nezískala však hodnoverné informácie o výdavkoch žalovaného na živobytie, ubytovanie, strava, náklady na energie a keďže pri uvádzanom príjme a s poukazom na vedomosť žalobkyne o úverovej záťažnosti, keď sama žalobkyňa poskytla žalovanému niekoľko úverov jednoznačne nepostupovala s odbornou starostlivosťou. Vyššie uvedené potvrdzuje rozsudok Krajského súdu Prešov z 27.10.2016 sp. zn. 6Co/171/2016. Odvolanie žalobkyne v časti skúmania bonity je značne zmätočné, keď na úvod uvádza, že klient je rozvedený dôchodca, následne však poukazuje na neexistujúci príjem partnerky: „Pri posudzovaní bonity klienta sa berie do úvahy aj čistý príjem partnera, kde je uvedené jeho mesačný príjem vo výške 426 eur. Preto mala žalobkyňa za to, že žalovaný bude schopný splácať predmetný úver za dohodnutých podmienok. Pokiaľ by sa bral do úvahy len jej príjem, žalobkyňa by predmetný úver neposkytla.“ Žalovaný ako dôchodca nemal žiadnu partnerku s príjmom, takže z toho vyjadrenia vyplýva, že žalobkyňa ani nemala žalovanému úver poskytnúť. Keďže žalobkyňa pri skúmaní bonity žalovaného hrubo porušila § 7 ods. 1 ZoSÚ, má to za následok, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Z dikcie ust. § 11 ods. 2 ZoSÚ však okrem bezúročnosti a bezpoplatkovosti vyplýva pre veriteľa ďalšia sankcia, resp. povinnosť, v zmysle ktorej veriteľ nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Uvedené potvrdzuje aj rozsudok Krajského súdu Žilina zo 16.5.2017 sp. zn. 11Co/117/2017. Ústavný súd Českej republiky vo svojom rozhodnutí z 26.2.2019 sp. zn. III. ÚS 4129/18 uviedol nasledovne: „Oklikou se tak v rámci těchto úvah dostává znovu do popředí myšlenka formulovaná nálezem sp. zn. I. ÚS 199/11; totiž proč by měla státní moc poskytovat ochranu právům v podobě vykonávacího řízení subjektu, který nejenže neproověřil finanční možnosti toho, komu půjčil své peníze, ale také toho, kdo úvěr neposkytl s odůvodněnou důvěrou v to, že bude řádně splacen, nýbrž spíše s cílem dosažení (většího) zisku realizací mnohdy násobného zajištění původního dluhu, k němuž žadatel úvěrů – dlužník, ať už z nevědomosti, z bezvýhodnosti aktuální životní situace nebo i z vlastní nezodpovědnosti a lhostejnosti přistoupil.“ V danom prípade žalobkyňa nepostupovala podľa § 53 ods. 9 O.z., nakoľko zo strany žalobkyne nebolo preukázané, že od dátumu doručenia tejto výzvy

uplynula lehota 15 dní, po uplynutí ktorej mohla byť vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru. Žalobkyňa preukázala odoslanie poslednej výzvy pred začatím vymáhania z 31.3.2019, ale nepreukázala, že od jej doručenia uplynula lehota 15 dní, po uplynutí ktorej mohla byť vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru. Vyhlásenie veriteľa o predčasnej splatnosti dlhu je jednostrannou zmenou zmluvných podmienok, ktorá, ako vyplýva z poslednej judikatúry Súdneho dvora EÚ (rozsudok vo veci C- 92/11, RWE Vertrieb AG vs. Verbräucher Zentrale Nordrhein - Westfalen a ďalšie) má byť nevyhnutne odôvodnená. V tejto súvislosti žalovaný uviedol, že poslednú výzvu pred začatím vymáhania z 31.3.2019 ako aj výzvu na predčasné splatenie úveru treba považovať pre neurčitost' v zmysle § 37 ods. 1 O.z. za neplatné právne úkony, keďže v nich nie je jednoznačne uvedené pre omeškanie s ktorou mesačnou splátkou bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru. Uvedené potvrdil vo svojom rozhodnutí Krajský súd Prešov z 28.6.2018 sp. zn. 6Co/26/2017, v zmysle ktorého: „Odvolací súd tiež poznamenáva, že taký právny úkon, akým je zosplatenie celého dlhu by mal obsahovať dôležitý údaj a to identifikáciu tej nezaplatennej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatenie celého dlhu. Práve totiž od splatnosti tejto splátky sa začína počítať premlčacia doba podľa §103 O.z.. Preto možno celkom opodstatnene konštatovať nad rámec potreby pre rozhodnutie v merite veci, že právny úkon, ktorým veriteľ zosplatnil celý dlh je na úkor určitosti, nejasný, vyvoláva otázky a preto neplatný pre jeho neurčitost' (§ 37 ods.1 O.z.)“ V ostatnom sa žalovaný pridržiava odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

Žalobkyňa k vyjadreniu žalovaného uviedla k argumentu žalovaného, že odvolanie žalobkyne v časti skúmania bonity je zmaťochné, nakoľko uviedla, že žalovaný bol rozvedený dôchodca a následne poukázala na neexistujúci príjem partnerky - došlo k chybe v písaní zo strany žalobkyne, za čo sa súdu ospravedľuje. K bonite uviedla, že je uvedená v úverovej zmluve v bodoch 11. až 27. Dôkazy ohľadne overovania bonity boli súdu doručené spolu s odvolaním. Žalovaný bol v čase uzatvárania zmluvy rozvedený, nemal žiadne deti, druh bývania podnájom, zdroj príjmu dôchodca, a výška príjmu 479 eur. Žalovaný neuviedol žiadne nové skutočnosti ku ktorým by sa mala žalobkyňa vyjadriť. Považuje za preukázané, že zmluva o úvere spĺňa všetky náležitosti platného právneho úkonu, bola uzatvorená v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a neobsahuje žiadne ustanovenia, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Z uvedených dôvodov považuje vyjadrenie, ktoré podal žalovaný za nedôvodné a s týmto vyjadrením nesúhlasí, naďalej trvá na podanej žalobe a na priznaní náhrady trov konania.

Žalovaný k vyjadreniu žalobkyne uviedol, že zotrúva na všetkých doterajších vyjadreniach, v zmysle ktorých žalobkyňa pri poskytnutí úveru nepostupovala s odbornou starostlivosťou a neskúmala bonitu žalovaného, hlavne jeho výdavky na živobytie.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutých častiach v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli odvolacieho súdu a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach (II. a III. výrok rozsudku) treba navzdory námietkam žalobkyne považovať za vecne správny.

Odvolací súd nemal (napriek opačnému názoru odvolateľky) dôvod nesúhlasit' s argumentáciou použitou súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia (tak ako táto - rozumej argumentácia - vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku). U dôvodov predostretých súdom prvej inštancie dostatočne jasne a i objektívne presvedčivo by tak zásadne postačovalo i len konštatovať ich správnost' a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 387 ods. 2 CSP), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci musí učiniť zadosť tiež povinnosti vyporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§

387 ods. 3 veta druhá CSP) a preto, ale aj pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvej inštancie dopĺňa (§ 387 ods. 2 CSP in fine) nasledovné:

7. Súd prvej inštancie predovšetkým správne kvalifikoval právny vzťah založený zmluvou medzi žalobkyňou a žalovaným ako spotrebiteľskú zmluvu, keďže táto spĺňala definičné znaky takejto zmluvy, ako aj definičné znaky subjektov spotrebiteľskej zmluvy. V konaní bolo nesporné, že zmluvný vzťah medzi stranami konania, založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere, napĺňa definičné znaky spotrebiteľskej zmluvy, ako i spotrebiteľského úveru.

V preskúmvanej veci súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na právnom názore, podľa ktorého žalobkyňa nekonala s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, preto nebola oprávnená vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Tiež bol názoru, že z Úverových zmluvných podmienok s kódom ISH217 vyplýva, že tieto nie sú fyzicky spojené so samotnou Zmluvou o spotrebiteľskom úvere a nie sú na žiadnej strane podpísané žalovaným na rozdiel od samotnej úverovej zmluvy, ktorá je podpísaná žalovaným na každej strane, preto dospel k záveru, že dojednanie v Hlave 6 § 2 písm. a/ o predčasnom zosplatnení úveru je pre nedodržanie písomnej formy s poukazom na § 9 ods. 1 ZoSÚ, § 40 ods. 1 O.z. neplatné, z ktorého dôvodu žalobkyňa nebola oprávnená vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru.

Úprava spotrebiteľskej zmluvy tvorí právny základ ochrany spotrebiteľa v súkromnoprávných vzťahoch a je základným inštitútom spotrebiteľského práva.

Na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch (ods. 26 preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS).

Povinnosť veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy bonitu dlžníka má chrániť spotrebiteľa pred rizikami nadmerného zadĺženia a platobnej neschopnosti, čím prispieva k dosiahnutiu cieľa smernice, ktorým má zabezpečiť účinnú ochranu spotrebiteľov pred nezodpovedným uzatváraním zmlúv, prekračujúcich ich finančné možnosti a mohli by viesť k ich platobnej neschopnosti (porov. rozhodnutie Súdneho dvora EÚ z 27. marca 2014 vo veci C-565/12 (LCL Le Crédit Lyonnais SA proti Fesihovi Kalhanovi)).

Členské štáty ustanovia pravidlá o sankciách za porušenie vnútroštátnych ustanovení prijatých na základe tejto smernice a prijmú všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili ich vykonávanie. Ustanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce (článok 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS).

Podľa § 7 ods. 1 a 2 ZoSÚ: (1) Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. (2) Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom. (podľa poznámky č. 17 - napríklad § 92a zákona č. 483/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov.)

Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

Ustanovenie § 7 ods. 1 ZoSÚ zakotvuje povinnosť veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver na základe relevantných a aktuálnych informácií. Toto ustanovenie by malo zabezpečiť záujem veriteľov správne odhadnúť schopnosti spotrebiteľa splácať úver a správať sa tak obozretne, jednak z pohľadu návratnosti úveru a jednak z pohľadu dôsledkov nezodpovedného požičiavania si finančných prostriedkov na strane spotrebiteľov (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove z 18.6.2019 sp. zn. 10Co/6/2019).

ZoSÚ vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t. j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 ZoSÚ „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od žalobcu ako veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu ZoSÚ vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak aj z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

Súd prvej inštancie dôvodil, že zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 4711022642 z 15.11.2017 zistil, že žalovaný ako klient do zmluvy uviedol, že je rozvedený, nemá vyživovaciu povinnosť, býva v podnájme, je dôchodca, dôchodok má vo výške 479 eur a pravdivosť týchto údajov potvrdil svojim podpisom na prvej strane zmluvy a zároveň ním potvrdil aj pravdivosť vyhlásenia, že disponuje dostatočnými finančnými zdrojmi na uhradenie všetkých svojich záväzkov, vrátane záväzkov z uvedených úverových zmlúv a že považuje svoju finančnú situáciu za priemernú svojím záväzkom. Podľa úverovej správy boli dve zmluvy žalovaného zosplatené dňa 5.4.2017 a dňa 7.7.2017, avšak nie je z nej zrejmé, z akého dôvodu. Z úverovej zmluvy (ani iných listinných dôkazov) však nevyplýva, že žalobkyňa skúmala aj výdavky žalovaného. Podľa čestného prehlásenia žalovaného boli jeho výdavky vo výške 528 eur mesačne, z toho podľa názoru súdu boli nevyhnutné výdavky v sume 412,50 eur (nájomné 300 eur, elektrina 37 eur, digi 14,50 eur, smeti 3 eur, telefón 20 eur, lieky 38 eur) + strava tam neuvedená minimálne v sume 100 eur mesačne, teda výdavky by zrejme prevyšovali príjem žalovaného z dôchodku vo výške 479 eur, ktorú skutočnosť žalobkyňa neposúdila s odbornou starostlivosťou a uspokojila sa len s vyhlásením žalovaného v zmluve (navyše predtlačným), že žalovaný považuje svoju finančnú situáciu za priemernú svojím záväzkom a že disponuje dostatočnými finančnými zdrojmi na uhradenie všetkých svojich záväzkov, vrátane záväzku z uvedenej úverovej zmluvy.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že z obsahu spisu nevyplýva, že by žalobkyňa pred vstupom do zmluvného vzťahu s odbornou starostlivosťou preverovala bonitu žalovaného. V zmluve sa síce uvádzajú údaje o klientovi a o zdrojoch jeho príjmu, čo však nie je postačujúce. Žalobkyňa síce predložila listiny označené ako „Číslo smlouvy - 4711022642“ a „ÚVĚROVÁ ZPRÁVA“ na preukázanie posudzovania bonity žalovaného, z ktorých však nevyplýva, že by žalobkyňa zistené informácie aj s odbornou starostlivosťou akokoľvek analyzovala, posudzovala a že by vôbec prihliadala na údaje zo všetkých príslušných databáz a registrov za účelom posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Žalobkyňa mala vedomosť o výške dôchodku žalovaného, avšak nepreukázala, že za účelom posudzovania bonity od žalovaného vyžiadala dostatočné doklady preukazujúce jeho výdavky. V listine „Číslo smlouvy - 4711022642“ kolónky „příjem domácnosti“ a „výdaje domácnosti“ nie sú vyplnené. Spotrebiteľ je síce povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje, avšak táto povinnosť nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie

primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Veriteľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t. j. konkrétne príjmy, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, stravu, príp. nezaopatrované deti). ZoSÚ vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t. j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 ZoSÚ, t. j. „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“, je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Pri získavaní relevantných informácií pritom veriteľ musí vychádzať nielen z informácií dodaných spotrebiteľom (ktoré majú byť aj preukázané relevantnými listinami), ale aj z informácií, ktoré veriteľ získava z iných dostupných zdrojov tak, aby získal objektívny obraz o finančnej situácii spotrebiteľa. Odvolací súd je názoru, že žalobkyňa ako veriteľ vyššie uvedeným spôsobom nepostupovala (keď posudzovala schopnosť žalovaného splácať úver bez riadnych údajov o jeho výdavkoch a bez dokladov o nich, a najmä bez prihliadnutia, analýzy a posúdenia výsledkov z príslušnej databázy a registra údajov o spotrebiteľoch – chýbali konkrétne tvrdenia žalobkyne v tom smere ako posúdila a vyhodnotila ňou /i keď nedostatočne/ získané podklady konkrétne vo vzťahu k žalovanému, keď súd nemôže vyvodzovať chýbajúce tvrdenia z listinných dôkazov), čím hrubým spôsobom porušila svoje povinnosti stanovené v ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ.

Súd prvej inštancie preto dospel k správnejmu záveru, že nakoľko žalobkyňa nekonala s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, nebola oprávnená vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru (§ 11 ods. 2 veta prvá ZoSÚ). S týmto záverom súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje a námietku žalobkyne, že skúmala bonitu žalovaného s odbornou starostlivosťou považuje za nedôvodnú, rozhodnutiami súdov nižšej inštancie nie je odvolací súd viazaný. Sama žalobkyňa v odvolaní uviedla, že pri posudzovaní bonity klienta sa berie do úvahy aj čistý príjem partnera klienta, kde je uvedený jeho mesačný príjem vo výške 426 eur, z ktorého dôvodu mala za to, že žalovaný bude schopný splácať predmetný úver za dohodnutých podmienok, s tým, že pokiaľ by sa bral do úvahy len príjem klienta, žalobkyňa by predmetný úver neposkytla. V ďalšom podaní síce žalobkyňa uviedla, že došlo z jej strany k chybe ak uvádzala neexistujúci príjem partnerky, avšak nespochybnila svoje pôvodné tvrdenie, že bez príjmu partnerky (ktorý tu nebol) by úver žalovanému neposkytla.

Odvolateľka/žalobkyňa v odvolaní nespochybnila záver súdu prvej inštancie, že z Úverových zmluvných podmienok s kódom ISH217 vyplýva, že tieto nie sú fyzicky spojené so samotnou Zmluvou o spotrebiteľskom úvere a nie sú na žiadnej strane podpísané žalovaným na rozdiel od samotnej úverovej zmluvy, ktorá je podpísaná žalovaným na každej strane, z ktorého dôvodu súd prvej inštancie dospel k záveru, že dojednanie v Hlave 6 § 2 písm. a/ o predčasnom zosplatnení úveru je pre nedodržanie písomnej formy s poukazom na § 9 ods. 1 ZoSÚ a § 40 ods. 1 O.z. neplatné, z ktorého dôvodu žalobkyňa nebola oprávnená vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, a z ktorého dôvodu sa súd prvej inštancie ani nezaoberal tvrdením žalovaného o nedodržaní podmienok podľa § 53 ods. 9 ZoSÚ. S poukazom na odvolateľkou nespochybnený záver súdu prvej inštancie, potom ani odvolací súd s poukazom na znenie ust. § 53 ods. 9 a § 565 O.z. nevidel dôvod sa zaoberať odvolacou argumentáciou o dodržaní a striktnom postupe žalobkyne podľa § 53 ods. 9 O.z., keďže dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565, t. j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky iba ak to bolo dohodnuté (rozumej platne dohodnuté) alebo v rozhodnutí určené.

Pokiaľ odvolateľka namietala, že súd v odôvodnení svojho rozsudku žiadnym spôsobom nezdôvodnil v čom spočíva absencia náležitostí žalovanej úverovej zmluvy, obmedzil sa výlučne na citáciu zákonných ustanovení a paragrafové vymenovanie náležitostí, ktoré považuje za absentujúce, žiadnym spôsobom sa nevyjadril k argumentácii žalobkyne, napadnutý rozsudok je preto nepreskúmateľný, predčasný, nepresvedčivý, nedostatočne a neúplne odôvodnený, nespĺňajúci kritéria podľa § 220 ods. 2 CSP, a žalobkyňa zotrváva na svojom názore o splnení všetkých zákonných náležitostí úverovej zmluvy v zmysle ZoSÚ, ktoré prezentovala už vo svojom vyjadrení k žalobe a ku ktorému v rámci prvostupňového konania nebolo zaujaté náležité stanovisko, súd úplne odignoroval dôkazy žalobkyne, žiadnym spôsobom sa s nimi nevysporiadal a bezdôvodne na ne neprihliadol, odvolací súd tieto námietky považuje za nedôvodné, nakoľko napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie nespočíva na závere o absencii obsahových náležitostí úverovej zmluvy, ale na závere, že žalobkyňa nekonala s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, a preto nebola oprávnená vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru (§ 11 ods. 2 veta prvá ZoSÚ).

Odvolací súd nezistil, že by prvoinštančný súd porušil zásady vyplývajúce z ust. § 191 CSP v súvislosti s hodnotením dôkazov, jasne a výstižne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, pričom svoje skutkové

zistenia správne subsumoval pod aplikovaný právny predpis a daný právny vzťah správne právne posúdil. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie náležite, podrobne a logicky odôvodnil, odôvodnenie napadnutého rozsudku dalo jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nároku a obranou proti takému uplatneniu.

Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv, či požiadaviek strany, ktorá je nespokojná s právnymi závermi, tým nemohlo dôjsť k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý súdny proces. Do práva na spravodlivý proces totiž nepatrí právo účastníka konania (strany), aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania (strana) pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

Po rozhodnutí súdu prvej inštancie sa stali splatnými ďalšie splátky, avšak s poukazom na § 383 CSP je odvolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (keďže nešlo o prípad kedy by musel zopakovať alebo doplniť dokazovanie). Odvolací súd vychádza zo skutkového podkladu, ktorý bol základom rozhodnutia súdu prvej inštancie.

Odvolací súd na základe všetkého vyššie uvedeného preto podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti veci samej ako vecne správny potvrdil. Rovnako aj v časti o trovách prvoinštančného konania, voči ktorej časti odvolateľka neuviedla žiadne konkrétne odvolacie námietky, sa odvolací súd stotožnil so závermi súdu prvej inštancie a aj v tejto časti rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

8. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Žalovaný bol v tomto odvolacom konaní plne úspešný, podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP, mu vznikol nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania, odvolací súd preto rozhodol, že žalovaný má proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, keď nevidel v predmetnom spore dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali aplikáciu ust. § 257 CSP.

9. Tento rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)